

Voorouderreeks, beknopt curriculum of familieschets van 100 noemenswaardige personen uit de Geraardsbergse burgermaatschappij, ca.1800-1920 - Afl. 20*

Abel en Prosper DE CLIPPELE

Pieter Jan DE CLIPPELE

Marc VAN TRIMPONT

1. Abel de CLIPPELE, geboren in Steenhuize op 22 november 1832 en overleden in Aalst op 19 juli 1923. Advocaat. Plaatsvervangend vrederechter van het kanton Geraardsbergen (1870-1872) ⁽¹⁾. Arrondissementscommissaris Aalst (1871-1910). Gemeenteraadslid Geraards-

bergen (1858-1871). Stichter (zometerstichtster) in 1870 en fictief eigenaar van de *Cercle Catholique La Concorde* te Geraardsbergen ⁽²⁾. Gehuwd in Aalst op 21 september 1863 met Augusta Maria Josepha Henrietta de Schaepdrijver (1844-1902).

Abel de Clippele

2. Prosper de CLIPPELE, geboren te Geraardsbergen op 2 juni 1843 en er overleden op 30 mei 1935. Woonde in het herenhuis (nu kantoor notaris D'Haenens) dat hijzelf liet bouwen, Collegestraat nr. 24 (hedendaagse nummering) Grondeigenaar. Wordt sporadisch vernoemd als negociant, en ook eens als bankier maar van deze laatstvernoemde activiteit blijkt de familieoverlevering geen weet te hebben. Gemeenteraadslid (1878-1884). Schepen van de stad Geraardsbergen (1884-1895) ⁽³⁾. Provincieraadslid (1882-1914). Majoor, Hoofd van de Burgerwacht (1887-1895 en 1899-1907) ⁽⁴⁾ Vóór 1888 lid en van 1904 tot zijn overlijden voorzitter van de

Prosper de Clippele

Kerkfabriek Sint-Bartholomeus. Medeoprichter/vennoot van de *Cercle Catholique La Concorde* (1870) en stichtend ondervoorzitter (1922) van de *Katholieke Kring 'De Eendracht'*. Voorzitter van de Sint-Sebastiaansgilde (1863-1913).

(*) Deze aflevering maakt deel uit van een lange serie die het resultaat is van langdurig en intensief onderzoekswerk. Eens alle afleveringen gepubliceerd zullen zowat 100 "noemenswaardigen" ten tonele zijn gevoerd, mensen die om een of andere reden niet onopgemerkt bleven in de toenmalige Geraardsbergse leefgemeenschap. Van sommigen werd eerder al een stamreeks gepubliceerd maar de meeste van bedoelde reeksen werden dan door ondergetekende bewerkt, d.w.z. ofwel aangevuld of vervolledigd waar mogelijk (dit is hier het geval vanaf generatie III), ofwel gecorrigeerd waar nodig. Sommige afleveringen zijn echter meer dan gewoon een voorouderreeks maar vormen een heuse, weliswaar beknopte, familiegeschiedenis.

(1) M. VAN TRIMPONT, *150 jaar gerecht in het kanton Geraardsbergen (1795-1945)*, Geraardsbergen, 2002, p. 16, 17.

(2) M. VAN TRIMPONT, *Van "Cercle Catholique La Concorde (1870)" tot "Katholieke Kring De Eendracht (1922)"*, in *De Heemschutter (nu Gerardimontium)*, 1995, 139, p. 11-16

(3) Werd na het plotse overlijden van burgemeester Van Coppenholle (maart 1886) benoemd tot burgemeester van de stad Geraardsbergen. Deze benoeming werd echter op grond van een procedurefoutje aangevochten door zijn partijgenoot Karel De L'Arbre die blijkbaar de burgemeesterssjerp sterk ambieerde. Als gevolg van dit incident vond De Clippele het beneden zijn waardigheid zijn benoeming te aanvaarden... De L'Arbre verkreeg dan wat hij wou maar "*en remplacement de Mr. De Clippele P., non acceptant*", zoals gepreciseerd in het Koninklijk Besluit dd. 15 mei 1886. (M. VAN TRIMPONT, *Prosper de Clippele en Benoit Van Trimpont, schepenen van Geraardsbergen*, in *De Heemschutter (nu Gerardimontium)*, 1993, 119, p. 13). Het gaat dus niet om een Paul de Clippele zoals verkeerdelijk gedrukt staat bij M. VAN KERCKHOVEN, *Noemenswaardige mannen en vrouwen uit het rijke verleden van Geraardsbergen*, Geraardsbergen, 1977, p. 209, evenals bij R. VAN DER MIJNSBRUGGE, *Een Geraardsbergse figuur vertelt*, Geraardsbergen, 1997, p. 173.

(4) M. VAN TRIMPONT, *De Geraardsbergse "Garde Civique" of Burgerwacht, 1795-1920*, Geraardsbergen, 1997.

Ondervoorzitter van het Beschermingscomité der Werkmanswoningen arrondissement Aalst. (...) Gehuwd te Sint Gillis Waas met Celeste **Bauwens**.

GENERATIE II

Pieter Jan de CLIPPELE, geboren te Steenhuize op 10 messidor XIV (29 juni 1804) en overleden te Geraardsbergen op 22 juli 1860. Woonde sinds 1834 in de Wijngaardstraat in het discrete maar fraaie herenhuis, thans nr. 60. Doctor juris (Universiteit Gent, 5 juli 1828). Vrederechter kanton Herzele (1830-1833). **Vrederechter kanton Geraardsbergen** (1833-1866) ⁽⁵⁾. Vestigde zich in Geraardsbergen in februari 1834, komende van Herzele.

Provincieraadslid (1836-1847) ⁽⁶⁾. **Volkvertegenwoordiger** (8 juni 1847-13 juni 1848).

Kolonel-legioenscommandant van de Burgerwacht Herzele (1830-1831). Lid van de Kerkraad waarschijnlijk in 1839(?). Zijn weduwe was medeoprichter/vennoot van de *Cercle Catholique 'La Concorde'* (1870) ⁽⁷⁾.

Gehuwd op 13 april 1831 met

Joanna Catharina **de Clippel** dochter van dr. Pieter Jan de Clippel schepen van Sint-Lievens-Esse (fs. Adriaan de Clippele x Joanna Maria van den Eede) en van Maria Theresia van den Bossche (fa. Geraard x Joanna Petronella de Moerloose).

GENERATIE III

Frans de CLIPPELE, geboren te Steenhuize op 29 mei 1762 en er

overleden op 17 augustus 1844. Landbouwer. Ontvanger van Steenhuize.

Gehuwd te Paulatem op 18 januari 1796 met Catharina **Buysse** dochter van Philippe Buysse (fs. Frans x Maria de Neve) en van Angèle Stevens (fa. Frans Stevens, baljuw van Dikkele, x Cornelia van Damme ⁽⁸⁾).

GENERATIE IV

Jean Baptiste de CLIPPELE, geboren te Steenhuize op 15 augustus 1718 en er overleden in 1805.

Landbouwer.

Ontvanger, burgemeester, en vervolgens baljuw en maire van Steenhuize.

Gehuwd met Joanna Maria **de Smet** uit Vloerzegem, dochter van Jan de Smet (fs. Karel x Joanna de Bruijne) en van Angeline Standaert.

GENERATIE V

Jacob de CLIPPELE, geboren te Steenhuize op 2 maart 1675 en er overleden op 17 april 1742 ⁽⁹⁾.

Landbouwer.

Gehuwd te Steenhuize op 10 juni 1708 met Adriana **van den Bossche** dochter van Pieter ⁽¹⁰⁾ en Francisca Galle of Galen.

⁽⁵⁾ Zie desgewenst: M. VAN TRIMPONT, *150 jaar gerecht in het kanton...*, op. cit. p. 14-16. Pieter Jan de Clippele was ononderbroken vrederechter van Geraardsbergen sinds 1833 tot zijn overlijden en dit wordt bevestigd in het *Zondagblad van Geerardsbergen*, jg. 4, nr. 24 van 28 oktober 1866 (Universiteitsbibliotheek, afd. tijdschriften, ref. J.1639) waar te lezen staat: "M. P.J. De Clippele, over 6 jaren hier overleden, was te Geerardsbergen 27 jaren vrederechter (...)."

⁽⁶⁾ In de provincieraad was P.J. de Clippele lid van de commissie "Godsdienst, openbaar Onderwys, fraeye Kunsten, Welda digheidsbeheer" (Privéarchief, *Gazette van Geerardsbergen* nr. 196 van 11 juli 1847)

⁽⁷⁾ M. VAN TRIMPONT, *Van "Cercle catholique La Concorde (1870)" tot "Katholieke kring De Eendracht (1922)"*, in *De Heemschutter* (vandaag *Gerardimontium*), 1995, nr. 139, p. 13.

⁽⁸⁾ Van Cornelia van Damme wordt steeds maar beweerd dat ze de moeder zou zijn van Catharina Buysse (Zie bijvoorbeeld: A. BOUSSE, *Oude geslachten uit het Land van Aalst: de Clippele*, in *Het Land van Aalst*, jg. XI, 1959, nr. 6, p. 282). Dit is fout: Cornelia van Damme is de echtgenote van Frans Stevens, baljuw van Dikkele; zij zijn de ouders van Angèle Stevens. Cornelia van Damme was wel de meter van Catharina Buysse. Een en ander blijkt (ondermeer) uit volgende akten van de parochie registers van respectievelijk Dikkele, Woubrechtgem en Paulatem, en van de Burgerlijke Stand van Steenhuize-Wijnhuize, (RAR): overlijdensakte dd. 30 december 1749: "In choro sepultus est dominus Franciscus Stevens maritus domicellae Corneliae van Damme, hujus parochiae balluvius"; doopakte dd. 4 januari 1733: "(...) Angelina filia Francisci Stevens et Corneliae van Damme"; huwelijksakte (regularisatie omdat hun eerder gesloten huwelijk ongeldig was omwille van bloedverwantschap) dd. 12 november 1780: "(...) Philippus Buysse ex Paulatem et Angela Stevens ex Woubrechtgem..."; doopakte dd. 29 april 1765: "Catharina filia Philippi Buysse et Angelae Stevens. Susc(epterunt) Petrus Buysse et Cornelia van Damme"; overlijdensakte dd. 7 april 1823: "Catharina Buysse 58j., proprietaresse, dogter van Philippus en van Angeline Stevens, huisvrouw van Franciscus de Clippele".

⁽⁹⁾ Bij Boussé, op. cit., p. 281, staat verkeerdelijk dat Jacob de Clippele zou overleden zijn op 10 juni 1708. Dit is echter de huwelijksdatum.

⁽¹⁰⁾ Ten onrechte werd Adriaan vernoemd als vader van Adriana; deze laatste is geboren te Steenhuize op 7 april 1686 als "filia Petri van den Bossche et Franciscae Galle" (Galen). Adriaan van den Bossche fungeerde er als doopheffer of peter: "Susc(epterunt): Adrianus van den Bossche et Gertrudis Schauwvlieghe". (RAR, doopakte van 7 april 1686 in de parochie registers van Steenhuize).

Skaabiestjen, kom boven!

GENERATIE VI

Adriaan de CLIPPELE, overleden te Steenhuize op 23 april 1688. Landbouwer op het Hof te Willekensveld aan de Crommestraete. Schepen van Steenhuize. Gehuwd met Petronella Magherman uit Ophasselt (?) dochter van Jan Magherman en Joanna van der Meeren.

GENERATIE VII

Lieven de CLIPPELE, geboren te Steenhuize omstreeks 1590 en er vermoedelijk overleden op 2 juli 1658. Gehuwd in 1620 met Joanna de Brouwere dochter van Joost de Brouwere en van Joanna van der Stricht.

GENERATIE VIII

Maarten de CLIPPELE
Woonde op zijn hof te Steenhuize (aan de Crommestraete ?). Gehuwd met Juliana de Smet die overleed te Steenhuize op 29 november 1639.

GENERATIE IX

Maarten de CLIPPELE, geboren omstreeks 1520 en vermoedelijk in 1575-1576 overleden. Woonde te Steenhuize. Gehuwd met Josine Vroonhove.

GENERATIE X

Lieven de CLIPPELE, geboren te Steenhuize omstreeks 1480-1490.

GENERATIE XI

Maarten de CLIPPELE, geboren omstreeks 1440-1450. Woonde vermoedelijk te Steenhuize-Wijnhuize of te Sint-Lievens-Esse. Gehuwd met Joanna van Hondsborghe.

Marc VAN TRIMPONT
mvtger@telenet.be

Ons steunend medelid Odon Dubois deelde ons een Giesbaargs rijmpje mee uit zijn kindertijd. Tijdens het rijmpje worden telkens ook gebaren gemaakt. Het gaat over *skaabiestjen* of *skaarbiestjen*.

Skaabiestjen kom boven

(met de vingers wordt een kriebelende en kruipende beweging gemaakt van de hand tot de schouder)

Nen bos mè biestjiesj

(krabben in het hoofdhaar)

Nen blèjje muur

(wrijven op het voorhoofd)

Twieë klaan lantèrkiesj

(wijzen naar de ogen)

Twieë vuijle strùtjiesj

(wijzen naar de neusgaten)

Twieë rooten saldùtjiesj

(wijzen naar de tanden)

Ne roeper

(wijzenaar de keel)

En een vuijle poepe

(een tikje op het achterwerk)

Zijn echtgenote Annita Wauters bezorgde ons nog een andere versie:

Skaabiesjten kom boven

(met de vingers wordt een kriebelende en kruipende beweging gemaakt van de hand tot de schouder)

Tok, tok, tok

(tikken op het voorhoofd)

Komt de trapkiesj af

(wijzen van het voorhoofd tot de punt van de neus)

Kaust a voetjiesj af

(wrijven onder de neus)

En kom binnen

(wijzen in de mond)

Dit kinderrijmpje doet spontaan denken aan het meer bekende "*plasje, nor de Mart*". Ook hier worden tijdens het opzeggen van het rijmpje gebaren gemaakt.

Met *skaabiesjten* wordt misschien 'schouwbeestje' bedoeld, waarbij *schouw* een synoniem is van schoorsteen. Dus een beestje dat uit de schouw komt. Of zijn het twee woorden? Een *skaa biesjten*, waarbij *skaa* 'raar, zonderling' betekent. Tenslotte is volgens onze zegsman ook *skaarbiestjen* mogelijk, waarbij *skaar* natuurlijk de Geraardsbergse uitspraak van 'schouder' is, gezien de bewegingen langs de arm en de schouder.

We zijn ervan overtuigd dat er net als bij "*plasje*" nog varianten zijn van "*skaa(r)biestjen*". Reacties zijn welkom.

Jan COPPENS
jan@giesbaargs.be